

lesen que, des del punt de vista fonètic, és perfectament satisfactori un origen CAMPU ULTIMU, ja suggerit per Fouché (*Phon.*, 155-56). Ph. R.

¹ També de l'any 1035 hi ha *Campoltné* (Alart, *InvLC*, s. v. campell), però sembla més aviat una lectura errònia o bé un lapsus gràfic a judicar pels exemples coetanis en *-lme* del mateix nom de lloc.

² Es descobreix *Campomes* 931 en el cartulari de St. Pere de Roda (*Coll. Moreau* v, 93), però deu tractar-se d'un parònim empordanès avui desconegut.

CAMPORRELLS

1) Poble de la comarca de la Llitera, prop de Tamarit.

PRON. MOD.: *kampuřéls*, oït per JCor. a Figuerola de Meià (xvii, 47), Alfarràs (xvii, 151), Blancafort (xvi, 198); *kampuřéls*, a Saidí (xvii, 132) i a St. Esteve de Ll. (xvi, 165); *kamporřéls* a Ivars de N. (xvii, 20 155) i a Albesa (xxix, 210).

DOC. ANT. *Caboregs* a. 1063 (*Liber feudorum* I, 55); *Caborrels* a. 1067 (id. I, 59); *Camporrells* a. 1103 (Sanahuja, C. de Balaguer, 26); «*Eccl. de Camporili*» a. 1162 (Kehr, *Papsturk.*, 377); *Camporrells* a. 1179 (id., 481); *Camporels* a. 1279; *Camporrells* a. 1279 (*Rationes decim.* I, 211); *Camporells* a. 1495 (Focs, *Cens* 1495, 25).

MENC. ANT. La documentació antiga fa referència a noms de persona que han de provenir dels llocs d'aquest nom: *Berengarius de Campo Borrellus* o *de C. Borellius* a. 1165 (*Llibre Blanc de Santes Creus*, 118); *R. de Camp Borrel* que és testimoni d'una escriptura reial de l'any 1176 (*Liber feud.* II, 356); *Bernardus de Campo Borrels* a. 1180 (Kehr, *Papsturk.*, 496); *Guillelmus de Camporrells* a. 1195 (*Ll. Bl. de Santes Creus*, 383); *Iacobo de Camporrellis* a. 1280 (*Rationes decim.* I, 211). «Camporrells» era també el nom d'una antiga família noble de Biosca (Reig Vilardell, *Col·lecció de Monografies de Cat.*, Bna., 1893, II, 322).

El NL (1) es troba documentat com a *Camporrells* en un document de l'any 1359 (*CoDoACA* XII, 61) i en un altre de l'any 1705 (Miret, *TemplH.*, 485).

HOMÒNIMS. 2) *Camporrells*, també dit *Camporrells* quan els informants volen distingir-lo del *Camporrells* de Tamarit de Llitera, és un despoblat del terme d'Albesa.

3) Estany i riu de *Camporrells* en el terme de Formiguera de Capcir. Oït *kampuřéls* a Sant Pere dels Forcats (xxiii, 130.15) per JCor. Està documentat com «in *Campo Regis*, vel in pujo Elperico» [= Puig Peric] 965 (Abadal, *Eixalada*, 195); *Campo Reges* a. 966 (Serra Vilaró, *Pinós i Mataplana* III, 85); «in *Campo Regis*» a. 1011 (*Marca*, 164, citat per Alart-Aragó); «aquam que discurrit de *Camporels*» a. 1270 (Alart, *Priv.*, 305).¹

ETIM. L'etimologia d'aquest NL ha estat sòlidament establerta per JCor. a *E.T.C.* II, 72-74:² «Primerament crec que es pot descartar la idea que el nom de persona sigui bàsicament diferent del nom de

lloc. Les grafies de 1063 i 1067 proven que aquest també havia tingut *-b-*: és probable esmenar-les en *Ca(m)boregs* i *Ca(m)borels*. Si la forma composta *Campo Borrels* solament està documentada en el nom de persona és segurament perquè en el nom de lloc ja s'havia perdut la tradició de la forma etimològica en el S. XI, i els documents es limiten a reproduir-ne la versió catalana unificada, mentre que la família havia conservat memòria, tradicionalment, de la forma primitiva i composta, i si bé ja estava ultrapassada, feia temps, pel llenguatge oral, els membres d'aquell llinatge insistien a usar aquella encara en el S. XII.

No crec, però, que es tracti d'un compost del nom de persona *Borrell*, car llavors no es comprendria la *-s* final. Serà una combinació de substantiu amb adjectiu: CAMPOS BURRELLOS 'camps vermells o roigs', amb el diminutiu de l'adjectiu de color *burrus*, diminutiu de matís atenuatiu que també va generalitzar-se en el cas de l'antropònim *Borrell* (...). El nom deu al·ludir al color dels camps plens de roselles que són característics d'aquesta part de la Llitera i del Segrià: el poble de Camporrells justament està voltat de camps de blat, i recorda Cor. que en visitar-lo, el va impressionar de veure com estaven entacats d'aquest paràsit; també recorda que en veure`de lluny, per primera vegada, l'Alta Llitera, des de les Serres d'Ager, el va colpir el color entre verd i rogenç d'aquella plana, possiblement degut a la mateixa raó; amb tot i que en aquelles dues ocasions ni sospitava quina podia ésser l'etimologia de *Camporrells*.

L'evolució fonètica és ben comprensible: perduda la *-s* de CAMPOS per dissimilació, com sol passar en toponímia (*Claravalls*, *Casanoves*, *Pedralbes*, *Comaltes*, *Espinelves* etc.) era natural que la *p* recolzada de CAMPOS, en entrar en contacte immediat amb la *b-*, l'ensordís (*E.T.C.* II, 73-74). [Per tant també és possible que les grafies de 1063 i 1067 siguin reducció fonètica de *Camp(s)borrells*, amb *-b-* tal com *Claravalls* de *Claresvalls*.]

Només cal afegir a les consideracions del Prof. Coromines les dades que es deriven de la documentació antiga de Camporrells del Capcir: la falsa etimologia curialesca dels documents antics fa derivar el topònim de CAMPUS REGIS 'camp del rei' —de fet es tracta d'una alta vall que no tenia reivindicacions municipals ni personals, i que per tant, no tenia altre possessor que el rei. Aleshores, en haver-hi una pertinença veritable al rei, els escribes reials ho feren constar així—. El canvi —absolutament inversemblant en fonètica històrica— de REGIS > rejs —suposant que fos forma real— en rejs es podria justificar per influència conjunta del sufix trivial *-ells* i dels NLL Camporrells més coneguts del Principat. J. F. C.

¹ Entre Monesma i Castigaleu hi ha la partida de *Camporriello*. M. Pidal (*Origenes*, 348) parla d'una «*terra dels Campor*», d'un document de l'any 1056. La lligó és estranya i difícilment explicable. Sembla que ha de ser una errada del document o de la transcripció. [Situada on? probablement a Castella *La Tierra de Campos*?] —² L'etimologia que pro-